

Prasība iemaksāt nodrošinājumu, sniedzot iesniegumu Iepirkumu uzraudzības birojam, neatbilst Satversmei

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2009-77-01 „Par Publisko iepirkumu likuma 83.2 panta un pārejas noteikumu 12. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 92. pantam”.

Apstrīdētā norma paredz pienākumu maksāt nodrošinājumu, iesniedzot iesniegumu Iepirkumu uzraudzības birojam (IUB). Lieta tika ierosināta pēc Latvijas Valsts prezidenta Valda Zatlera pieteikuma, kurā norādīts, ka apstrīdētā norma nesamērīgi ierobežo personas tiesības uz taisnīgu tiesu, kā arī iespēju prasīt pārskatīt valsts un pašvaldību līdzekļu izmantošanas tiesiskumu, pasliktina uzņēmējdarbības vidi, mazina godīgu konkurenci, kā arī uzticību iestāžu darbības tiesiskumam. Pieteikumā tika lūgts atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 1. pantam, kas noteic, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika, un 92. pantam, kas citastarp garantē iespēju aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā.

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētās normas mērķis ir atturēt personas no apzināti nepamatotu iesniegumu iesniegšanas IUB un tādā veidā veicināt publiskā iepirkuma procedūras ātrumu un efektivitāti. Tomēr norma attiecas ne tikai uz personām, kuras iesniedz birojam apzināti nepamatotus iesniegumus, bet arī uz tām personām, kuru iesnieguma iemesls ir patiesas šaubas par procedūras likumību.

Tiesa norādīja, ka prasība iesniegt nodrošinājumu neveicina iepirkuma procedūras efektivitāti, jo efektīvu iepirkuma norisi garantē tikai tādas prasības un ierobežojumi, kas nodrošina līdzsvaru starp laika ekonomiju iepirkuma procedūrās, no vienas puses, un procedūru tiesiskuma nodrošināšanu, kas ietver gan pamatotu pasūtītāja darbību iepirkuma procedūras laikā, gan arī pasūtītāja pieņemto lēmumu pēcpārbaudi, no otras puses.

Tiesa norādīja, ka iesnieguma izskatīšanu Birojā nevar uzskatīt par iepirkuma procedūras nesamērīgu pagarināšanu, jo iesnieguma izskatīšanas termiņš ir noteikts likumā un pasūtītājam, plānojot iepirkumu, ir iespējams ar to rēķināties. Iepirkuma procedūras ātrumu ietekmē ne tik daudz iesniegums par iespējamiem procedūras pārkāpumiem, kas

atbilstoši likumam var procedūru pagarināt par vienu mēnesi un trim darbdienām, bet gan nesavlaicīga un nepareiza iepirkuma procedūras plānošana. Pasūtītājam, pareizi un savlaicīgi plānojot iepirkumu, ir iespējams uzsākt iepirkuma procedūru ar precīzu galarezultāta termiņu. Vienlaicīgi tiesa norādīja, ka valstij atbilstoši labas pārvaldības principam ir pienākums nodrošināt tādus apstākļus, lai IUB savas funkcijas varētu veikt normatīvajos aktos noteiktajos termiņos.

Tiesa atzina apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 92. pantam un spēkā neesošu no sprieduma stāšanās dienas.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā dienā, kad tiks publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274